

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО НЕПОДКУПНОСТИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

**PROCES - VERBAL
DE REFUZ AL INIȚIERII CONTROLULUI**

Nr. 1100/21

mun. Chișinău

05 noiembrie 2021

Natalia IVANOV, inspector superior de integritate al Inspectoratului de integritate al Autorității Naționale de Integritate, în temeiul art. 31 din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, nr. 132/2016, verificând prealabil sesizarea nr. 9904 din 18.10.2021 (nr. de înregistrare în cancelaria Autorității Naționale de Integritate),

A STABILIT:

La 18.10.2021 în cadrul Autorității Naționale de Integritate (în continuare - ANI) a fost înregistrată sesizarea Centrului Național Anticorupție, Direcția Generală Teritorială "Nord" nr. 9904, cu privire la eventuala încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese de către dna Noroc Tatiana, [REDACTED], a.n. [REDACTED], domiciliată în [REDACTED], director-interimar al Instituției de Educație Timpurie din s. Ustia, r-l Glodeni.

La 21.10.2021, în conformitate cu prevederile art. 30 din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, sesizarea a fost repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor, cod atribuit – [REDACTED].

Autorul sesizării comunică faptul că, deținând funcția de director al Instituției de Educație Timpurie "Albinuța" din s. Ustia, r-l Glodeni, la data de 02.01.2017, dna Noroc Tatiana și-a angajat soțul – [REDACTED] în calitate de intendent, funcție pe care a exercitat-o pînă la data de 14.09.2020.

Conform art. 37, alin. (2) din Legea nr. 132 din 17.06.2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, prevederile art. 31, art. 32 alin. (3)–(5), art. 33, art. 34 alin. (2), art. 35 și 36 se aplică în mod corespunzător și în cadrul procedurii de inițiere a controlului și de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese.

În conformitate cu prevederile art. 31 alin. (1) din Legea nr.132 din 17.06.2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, inspectorul de integritate, în termen de 15 zile de la data repartizării sesizărilor, efectuează verificarea prealabilă a acestora, în cadrul căreia verifică respectarea condițiilor de formă și conținut ale sesizărilor și existența bănuielii rezonabile privind încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, iar sesizarea formulată de o persoană fizică sau juridică de drept public sau de drept privat trebuie să întrunească condițiile de formă și conținut.

Verificând sesizarea sub aspectul respectării condițiilor de formă și conținut s-a stabilit că, sesizarea corespunde cerințelor prevăzute de art. 75 din Codul Administrativ.

Conform art. 85 alin. (3) al Codului administrativ, autoritatea publică trebuie să stabilească din oficiu aspectele de fapt ale cazului care face obiectul procedurii, fără a se limita la dovezile și afirmațiile participanților.

Potrivit art. 87 alin. (1) din Codul administrativ, autoritatea publică se conduce de probele pe care le consideră necesare, conform dreptului discreționar, pentru investigarea stării de fapt.

Accesînd datele conținute în sistemul informațional e-Integritate, inspectorul de integritate a identificat declarațiile de avere și interese personale depuse pentru perioada 2016-2020 de către dna Noroc Tatiana în calitate de director-interimar a Instituției de Educație Timpurie din s. Ustia, r-l Glodeni.

Astfel, inspectorul de integritate a stabilit faptul că, conform rigorilor art. 3, alin. (1), lit. e) din *Legea nr.133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale*, dna Noroc Tatiana deține calitatea de subiect al declarării averii și intereselor personale în calitate de conducător al organizației publice.

În vederea determinării relației de afinitate între subiectul declarării și [REDACTED], IDNP – [REDACTED] a.n. [REDACTED], [REDACTED] la [REDACTED], au fost consultate informațiile oficiale conținute în Registrul de Stat al Populației ținut de ASP, stabilindu-se că relația dintre persoanele prenotate este cea de soție-soț.

În termenul legal de examinare prealabilă a sesizării, la data de 28.10.2021, prin scrisoarea nr. 04-21/6271, în temeiul art. 87, alin. (1), lit. a) din Codul administrativ al RM inspectorul de integritate a solicitat prezentarea în adresa ANI a copiilor autentificate ale actelor administrative și juridice care confirmă angajarea dlui [REDACTED] în cadrul Instituției de Educație Timpurie din s. Ustia, r-l Glodeni.

Respectiv, la data de 29.10.2021, dna Noroc Tatiana a expediat, actele juridice și administrative de numire și eliberare din funcție a soțului său, cît și cele de acordare a concediului anual de odihnă dlui [REDACTED], în calitate de intendent în cadrul Instituției de Educație Timpurie din s. Ustia, r-l Glodeni:

- Cererea de angajare a dlui [REDACTED] din 05.12.2016, aprobată de către dna Noroc Tatiana la 02.01.2017;
- Ordinul cu privire la angajare, nr. 73 din 02.01.2017;
- Contractul individual de muncă nr. 01 din 02.01.2017
- Cererea de acordare a concediului anual de odihnă, aprobată de către dna Noroc Tatiana la 03.07.2017;
- Ordinul cu privire la concediu, nr. 102 din 03.07.2017;
- Cererea de acordare a concediului, aprobată de către dna Noroc Tatiana la 01.11.2018;
- Ordinul cu privire la concediu, nr. 180 din 01.11.2018;
- Cererea de acordare a concediului anual de odihnă, aprobată de dna Noroc Tatiana la 17.08.2020;
- Ordinul cu privire la concediu, nr. 214, din 14.08.2020;
- Ordinul cu privire la eliberare, nr. 255 din 14.09.2020.

În conformitate cu art. 21, alin. (1) din Codul educației al RM, nr. 152 din 17 iulie 2014, Instituțiile publice de educație timpurie (educație antepreșcolară și învățămînt preșcolar) și de învățămînt extrașcolar (de nivel local) sînt înființate, reorganizate și lichidate de către autoritățile administrației publice locale de nivelul întîi.

Potrivit pct. 3 din Regulamentul-tip de organizare și funcționare a instituției de educație timpurie (IET) aprobat prin ordinul Ministerului Educației nr. 243 din 22 aprilie 2016, instituția de educație timpurie - creșă, grădiniță, centru comunitar și alte tipuri de instituții înființate în temeiul prevederilor legale în vigoare, este o unitate de educație și, după caz, de îngrijire pentru copiii cu vîrsta pînă la 7 ani, care implementează politica statului în domeniul educației timpurii la nivel instituțional.

Directorul IET exercită conducerea executivă a instituției în conformitate cu atribuțiile conferite de legislația în vigoare, cu hotărârile Consiliului de administrație al instituției, cu prevederile Regulamentului și fișa de post, elaborată și aprobată de fondator, iar în lipsa directorului, atribuțiile sînt exercitate de către directorul adjunct, metodist sau altă persoană cu competențe manageriale, numită interimar, în temeiul ordinului angajatorului sau avînd împuternicire specială, cu drept de semnătură.

Potrivit art. 2, din *Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale în redacția inițială (până la modificările operate prin Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative, nr. 66 din 24.05.2018)*:

conflict de interese - reprezintă situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii;

interes personal - este orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de lipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale;

persoană apropiată – concubinul/concubina subiectului declarării, precum și persoana înrudită prin sânge sau prin adopție până la gradul IV (părinte, frate/soră, bunic, nepot, unchi/mătușă) și persoana înrudită prin afinitate până la gradul II (cumnat/cumnată, socru/soacră, ginere/noră) cu acesta.

Coroborînd noțiunile enunțate mai sus la speța redată în sesizare, raportate la perioada consumării acțiunilor întreprinse de subiectul declarării, inspectorul de integritate reține faptul că, la 02.01.2017, data cînd dna Noroc Tatiana și-a angajat soțul în calitate de intendent la instituția pe care o conducea, *soțul* nu era inclus în noțiunea de "*persoană apropiată*". Or, prin prisma cadrului legal existent la momentul angajării [REDACTAT], nu putem vorbi despre existența admiterii unui conflict de interese de către subiectul declarării. Astfel, semnarea de către dna Noroc Tatiana în raport cu soțul său a actului juridic - contractul individual de muncă, nr. 01 din 02.01.2017, cît și a actelor administrative semnate pe cale de consecință în intervalul de timp 02.01.2017- 30.06.2018 nu cad sub incidența conflictelor de interese.

Cu referire la semnarea: *Cererii de acordare a concediului, aprobată de către dna Noroc Tatiana la 01.11.2018; Ordinului cu privire la concediu, nr. 180 din 01.11.2018; Cererii de acordare a concediului anual de odihnă, aprobată de dna Noroc Tatiana la 17.08.2020; Ordinului cu privire la concediu, nr. 214, din 14.08.2020 și Ordinului cu privire la eliberare, nr. 255 din 14.09.2020*, acte administrative care derivă din raporturile de muncă dintre angajator și angajat, sub aspectul admiterii și consumării conflictelor de interese, inspectorul de integritate consideră oportună stabilirea tipul interesului personal al subiectului declarării, care este prezent în situația în care se obține oricare tip de folos, avantaje materiale sau nemateriale.

Or, potrivit art. 12, alin. (3) din *Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale*, conflictul de interese real apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terte un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sînt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

Mai mult ca atît, exercitarea atribuțiilor în sectorul public în situația de fapt a fost tratată prin reglementarea art. 24 „*Conflicte de interese*” din *Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26.02.2014 privind achizițiile publice și de abrogare a Directivei 2004/18/CE* care prevede că: „conceptul de conflict de interese acoperă cel puțin orice situație în care se obține în mod direct sau indirect, un interes financiar, economic sau un alt interes personal și care ar putea fi perceput ca element care compromite imparțialitatea sau independența personalului autorității”.

Respectiv, buna desfășurare a activității subiectului controlului este privită sub aspectul excluderii posibilității de obținere a unor beneficii sau foloase patrimoniale neîntemeiate pentru ei ori, pentru persoanele apropiate, folosindu-se de funcție, ceea ce ar fi de natură să aducă atingere atît prestigiului instituțiilor din care fac parte, cît și intereselor altor persoane fizice sau juridice care nu beneficiază astfel de condiții egale pentru obținerea licită a foloaselor respective.

Pornind de la aceste premise, identificarea unui conflict de interese real impune prezența obligatorie a elementelor constitutive: calitatea de subiect al declarării, aflare în exercițiul funcției, apariția situației în care subiectul este chemat să ia/să participe la luarea unei decizii în care subiectul declarării este chemat să ia/să participe la luarea unei decizii în care un interes personal material sau nematerial care influențează integritatea sa profesională.

Prin urmare, la cazul examinat, inspectorul de integritate nu a stabilit influența disproporțională a atribuțiilor de serviciu în raport cu influențele rezultate din relația de afinitate cu persoana apropiată admisă de dna Noroc Tatiana la aprobarea cererilor de concedii depuse de soțul său și, respectiv, emiterea și semnarea ordinelor privind acordarea concediilor anuale acordate și a ordinului de eliberare din funcție. Or, abrobarea, emiterea și semnarea actelor administrative enunțate mai sus au fost efectuate de către subiectul declarării în vederea respectării principiilor de bază ale raporturilor de muncă prevăzute la art. 5 al Codului Muncii al RM, exceptând obținerea de către [REDACTED] a cărorva foloase materiale necuvenite.

În această ordine de idei, în urma examinării în ansamblu a tuturor circumstanțelor de fapt constatate în baza sesizării, informațiile furnizate de sistemul informațional e-Integritate, datele accesate, coroborate cu cadrul legal în materie de conflicte de interese (atât pînă, cît și după operarea modificărilor) se remarcă lipsa bănuielii rezonabile de a presupune că dna Noroc Tatiana, în exercitarea funcției de director-interimar al Instituției de Educație Timpurie din s. Ustia, r-l Glodeni, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese.

Luând în considerație cele expuse, în temeiul prevederilor art. 31 și art. 19 lit. b) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate,

DISPUN:

1. Refuz în inițierea controlului privind respectarea regimului juridic al conflictului de interese de către dna Noroc Tatiana, director-interimar al Instituției de Educație Timpurie din s. Ustia, r-l Glodeni.
2. Informarea autorului sesizării despre refuzul inițierii procedurii de control.

**Inspector de integritate superior
al Inspectoratului de Integritate**

Natalia IVANOV